

УДК 7.05:687.016“19”

ОГЛЯД СУЧАСНИХ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ТЕЧІЙ В ДИЗАЙНІ ОДЯГУ

КОКОРИНА Галина, ДАВИДЕНКО Ірина, ЯНКОВА Наталія,
МАЛЯРЧУК Катерина

Київський національний університет технологій і дизайну, Україна
galinaramasanova@gmail.com

Дослідження спрямоване на аналіз сучасних альтернативних течій в дизайні одягу. Особливу увагу приділено дослідженню напрямів «рейв», «неопанк» та «кемп», виявлено умови їх виникнення та систематизовано формальні ознаки. Визначено вплив молодіжних субкультур на модні течії, альтернативних тенденцій в моді на подальший розвиток дизайну одягу.

Ключові слова: мода, дизайн костюма, молодіжні субкультури, рейв, панк, кемп.

ВСТУП

Мода завжди була майданчиком для дискусії щодо ревізії естетичних цінностей. В ХХ столітті особливу роль в цьому процесі зіграли молодіжні субкультури. Початок ХХІ століття вражає дивними експериментами костюмного дизайну, які заперечують базові основи естетики та моралі. Нові течії в моді часто були породженням вулиці, виступаючи в якості форми молодіжного протесту та інструменту деконструкції звичних форм одягу. Але історія моди і її сучасна практика свідчать також про певну трансформацію альтернативних дизайнерських ідей в респектабельний продукт, якій успішно продається.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою дослідження є аналіз причин виникнення та систематизація формальних ознак окремих стилістичних течій в сучасній моді, зокрема таких явищ як рейв, неопанк та кемп. Специфіка дослідження полягає в акцентуванні на засобах створення образу, використанні специфічних методів проектування одягу, а також на практиці презентації оригінальних дизайнерських рішень.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Специфіка сучасного дизайну костюма багато в чому визначається поняттям «постмодернізм», який передбачає критичне переосмислення світоглядних та естетичних засад традиційної культури [1].

Разом з тим, мова йде про пошук нових творчих методів, адекватних сучасній ситуації в мистецтві костюма. Альтернативні течії в моді останніх сезонів мають свою передісторію: флєппери 1920-х років, хіпі 1960-х, панки 1970-х. Представники так званої антимоди ставили під сумнів усталені авторитети і послідовно руйнували основні культурні цінності своїх попередників за допомогою створення нових дизайнерських інтерпретацій, часто використовуючи іронію і гротеск. Але це не було руйнування заради руйнування, нові лідери моди звільняли поле для нових можливостей. Цей процес закономірний, і радикальні способи оновлення в області костюмного дизайну сьогодні мають свою специфіку. Насамперед відмітимо, що плюралізм в естетиці став тотальним, сьогодні не прийнято міркувати стосовно «поганого смаку», що було природним ще на рубежі 1990-2000-х років. Крім того, потенційний споживач чекає свіжих трендів кожні півроку, і бажано, щоб це був цілий калейдоскоп нових стилів, форм та образів, здатних задовольнити різні і, в тому числі, протестні та екстравагантні запити. Інша важлива умова побутування сучасної моди – наявність глобального інформаційного простору. Світова інтернет-мережа знищила різницю між реальністю і картиною світу, створеного засобами масової інформації. Факти цієї реальності постають у вигляді ігрових елементів, і дизайнер, ставши учасником цієї гри, перестає сприймати світ серйозно.

Приміром, імпульсом для народження такого стилістичного напрямку в моді як «кемп» стало успішно поширене повідомлення про бал Met Gala, влаштований Ендрю Болтоном, головним куратором Інституту костюма Метрополітен-музею в Нью-Йорку, у 2019 році. А більшість послідовників сучасної панк-культури черпають свої ідеї в кінематографі і комп'ютерних іграх. Зазначимо, що ініціатором течій, які розглядаються у даній статті, є молодь, для якої ідентифікація з протестним співтовариством є своєрідним символом свободи. А перформанс, у ході якого юні модники приміряють новий наряд, змінює прямий контроль над реальністю на віртуальний. При цьому мало хто з них здатний відрізнити фальсифіковану свободу від справжньої. Між тим, представники відомих будинків мод діють інакше: вони підіграють новим течіям, монетизуючи їх і перетворюючи на продукт, готовий до продажу.

Слово **«rave»** можна перевести як «шаленіти» або «відриватися», а означає воно масову дискотеку з використанням електронної музики, якою керує ді-джей. Це явище народилось наприкінці 1980-х років як альтернатива вечірок в стилі рок і згодом придбало світову популярність. В 1990-ті роки в колі рейверів практикувалися досить відверті танці, а розкутість досягалась прийомом наркотиків. Сенс їх життя полягав в постійній розвазі та вмінні створити свій неповторний стиль зовнішності та поведінки: рейвери віддавали перевагу яскравим кольорам в одязі, неймовірним зачіскам та аксесуарам.

Субкультура рейверів змінювалася та розвивалася і існує до сьогоднішнього дня. Рейв сьогодні – це культ екстази, пацифізм і унісекс, а також специфічний одяг в межах комерціалізованого клубного життя і заходів, в яких беруть участь до двадцяти тисяч осіб.

Візуальні ознаки сучасного рейвера - це бомбер кислотного кольору, срібний топ і велюровий спортивний костюм, шкіряний, камуфляжний або джинсовий тотал-лук (рис. 1). Взуття передбачає максимальну зручність та придатність до тривалого танцювання, наприклад, кросівки на товстій підшві в стилі 1990-х. Важливі аксесуари рейверів – це темні вузькі окуляри, а також сережки-кільця, ланцюжки, чокери, кепки та шарфи з написами.

Рис. 1. Вулична мода в стилі рейв, Інтернет ресурс 24-00.kiev.ua

Рис. 2. Моделі бренду Alexander Wang в стилі неопанк, 2018 р.

Рис. 3. Моделі бренду Gucci в стилі кемп, 2018 р.

Одяг, який презентує ідеологію та естетичні цінності панк-культури, залишається актуальними і сьогодні. Більш радикальними стали тілесні практики - яскраве фарбування волосся, пірсинг, тату; більш різноманітними – костюмні варіації: від стриманого дизайнерського одягу до екстремальних образів, сформованих сучасною музикою [2]. **Неопанк**, як сучасний різновид історичного панк-стилю, презентує новітні досягнення в галузі комп'ютерних технологій, традиційні матеріали в ньому комбінуються з найновішими (рис. 2).

Слово «**кемп**» походить від французького дієслова «se camper», який означає «стати в позу надмірної манірності». В культурний мейнстрім цей термін увійшов у 1960-ті роки завдяки книзі «Нотатки про кэмп» американської письменниці Сьюзен Зонтаг. Кемп як особлива естетична система характеризується парадоксальним співвідношенням краси і потворності, серйозного і смішного, наївного і вульгарного. Художні акценти в кемпі поставлені на фривольності, надмірності та штучності. За словами С. Зонтаг, стиль кемп втілює перемогу форми над змістом [3]. Сьогодні одним з найбільш характерних представників стилю кемп є бренд Gucci в особі Алессандро Мікеле, креативного

директора з 2015 року. Аналіз творчості цього модельєра дозволяє виділити основні структурні елементи естетики кемпа. По-перше, це яскрава колірна гамма і ексцентричні принти. При цьому насиченість кольору часто надає костюму психоделічного ефекту, а орнаментальні мотиви і набивні малюнки – підкреслено еkleктичні за походженням. Інші особливості моделей в стилі кемп – гіпертрофований об'єм та багатошаровість не узгоджених між собою елементів ансамблю. До зовнішніх формальних ознак кемпа слід віднести також використання епатажних аксесуарів - блискучих діадем зі стразами, кумедних капелюхи, взуття на величезній платформі. Моделі, які демонстрували колекцію Gucci на показі 2018 року, несли в руках власні бутафорські голови (рис. 3). Ще одна особливість цього стилю – його андрогінний характер. Витончена гра гендерними маркерами, іронічне зміщення в сфері жіночого і чоловічого, порушення статевої приналежності – все це дозволяє надзвичайно гнучко підходити до питань констатації статі.

ВИСНОВКИ

Радикальні тенденції в сучасному дизайні костюма сприймаються неоднозначно і фахівцями в галузі моди, і пересічними споживачами модного продукту. Аналіз формальних ознак і символічних підтекстів, які характеризують альтернативні стилі в одязі, є важливою теоретичною базою для практикуючих дизайнерів. Нова неординарна естетика, шокуючі образи, експериментальні засоби гармонізації – все це свідчить про народження нових критеріїв оцінки краси, нових принципів і підходів до дизайну одягу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бодрийяр Ж. Система вещей. Москва: Рудомино, 2001. С. 65.
2. Керцелли Н. Стим-панк: мода будущего, застрявшего в прошлом. *Теория моды*. Москва: Новое литературное обозрение, 2016, №4. С. 212-231.
3. Безумная эстетика кэмп: как подготовиться к Met Gala-2019. Журнал MARIE CLAIRE. URL: <http://www.marieclaire.ru/moda/bezumnaya-estetika-kempa-kak-podgotovitsya-k-met-gala-2019/>

KOKORINA G., DAVYDENKO I., YANKOVA N., MALYARCHUK K. OVERVIEW OF ALTERNATIVE TRENDS IN FASHION DESIGN

The article is aimed at the analysis of the most current alternative flows in the design of clothing. Particular respect is attached to the direct "rave", "neopunk" and "camp", the wisdom of the wining and the formal systematization are manifested. It is marked the influx of young subcultures into fashionable trends, cause a protest against traditional aesthetics in suits, the influx of alternative trends into fashion for a low-key robe design.

Keywords: fashion, costume design, young subcultures, rave, punk, camp.